

Veiledning om offentlighet og unntak fra offentlighet for et utvalg sakstyper¹

Litt om offentlighet og unntak fra offentlighet

- Offentlighet i forvaltningen reguleres av *Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd* av 19.05.06 (off.l.). Loven er ny og avløser den tidligere offentlighetsloven fra 1970. Loven gjelder fra 01.01.09. Det er fastsatt forskrift til loven – *Forskrift til offentliglova* av 17.10.08. Den nye loven styrker retten til innsyn og gir i enkelte tilfelle noe snevrere adgang til unntak.
- Hovedregelen er at forvaltningens saksdokumenter er offentlige. Unntak krever særskilt hjemmel i loven eller forskriften.
- Taushetsbelagte opplysninger er unntatt fra innsyn. Disse *skal* unntas offentlighet etter off.l. § 13. Taushetsbelagte opplysninger er opplysninger om noens personlige forhold eller tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår, jf. forvaltningsloven (forv.l.) § 13, 1.
- Interne dokumenter *kan* unntas fra offentlighet etter off.l. § 14 eller § 15. Dette er dokumenter som forvaltningsorganet har utarbeidet eller innhentet utenfra for sin interne saksforberedelse.
- Flere bestemmelser i off.l. sier at dokumenter kan unntas ut fra sitt innhold, bl.a. dokumenter i sak om ansettelse.
- Merk at dokumenter eller opplysninger som *kan unntas* er dokumenter eller opplysninger som det er *adgang* til å unnta, men som vi ikke er pliktige til å unnta. Dersom noen ber om innsyn i et dokument som er unntatt etter disse bestemmelsene, plikter vi å vurdere om det likevel skal gis innsyn, jf. off.l. § 11 (meroffentlighet). Det bør gis innsyn dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak.

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (off.l.)

<http://www.lovdata.no/all/hl-20060519-016.html>

Forskrift til offentliglova (off.f.)

<http://www.lovdata.no/for/sf/jd/xd-20081017-1119.html>

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forv.l.)

<http://www.lovdata.no/all/nl-19670210-000.html>

Et utvalg sakstyper innenfor følgende områder:

1. Studier
2. Personal
3. Forskning
4. Økonomi
5. Sikring av bygg, andre forhold
6. Priser

¹ Veiledningen er utarbeidet av juridisk rådgiver Anne Marie Snekvik. Veiledningen bygger på tidligere veiledning av 05.10.05 og er oppdatert etter den nye loven.

Generelle kommentarer til lista:

- Sakstypene i lista gjelder med utgangspunkt i en standard sak. Det er derfor viktig å være oppmerksom på at enkelttilfeller kan behandles annerledes enn det som fremgår av denne veiledningen.
- Med ”opplysninger om personlige forhold” menes taushetsbelagte opplysninger i henhold til forv.l. § 13, 1 nr. 1. Opplysninger om personlige forhold vil typisk være opplysninger om familie- og hjemforhold, helse, sykdom, følelsesliv, personlige problemer og økonomiske forhold. Ofte vil det være opplysninger som er følsomme og som en person vanligvis ønsker å holde for seg selv eller innenfor familien/vennekretsen. Opplysninger om den enkeltes utdanning kan i en viss grad være opplysninger om personlige forhold. Likedan opplysninger om arbeidsforhold. Det må foretas en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.
- Som personlige forhold regnes ikke fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted, med mindre slike opplysninger rører et klientforhold eller andre forhold som må anses som personlige, jf. forv.l. § 13, 2. avsnitt. Opplysninger om fødselsnummer skal likevel behandles med varsomhet. Dersom noen ber om innsyn i et dokument som inneholder fødselsnummer, anbefales at dette sladdes dersom det gis innsyn i dokumentet.
- Vi har tidligere betraktet karakterer som taushetsbelagte opplysninger. Den nye offentlighetsloven har i § 26, 1. avsnitt tatt inn at karakterer og vitnemål *kan unntas* fra innsyn. Vi anbefaler at unntaksadgangen benyttes ut fra personvern hensyn.

1. Studier

<i>Saksområder</i>	<i>§</i>	<i>Kommentarer</i>
Saker med opplysninger om sykdom/helse/familieforhold	§ 13	Taushetsbelagt
Særskilt tilrettelegging av studiesituasjonen/eksamen	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Dispensasjon fra oppflyttingsregelen i studieforskriften	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Opplysninger om karakterer	§ 26, 1. avsnitt	Kan unntas. Vi anbefaler unntak, Ved kunngjøring av sensur brukes som regel studentnr.
Utsatt eksamen		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om sykdom e.l.
Klage på formelle feil		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold. Kan unntas

		etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Krav om begrunnelse og klage på sensur		Kan unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Melding om ny sensur	§ 26, 1. avsnitt	Kan unntas
Dispensasjon fra frister		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
Søknad om opptak		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold. Kan unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Utsatt studiestart		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
Permisjon fra studier		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
Innpassing/godkjenning/fritak (også klage)		Kan unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Søknad om rett til bruk av tittel		Kan unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Vurdering av studiekompetanse		Kan unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
Eksamensbesvarelse	§ 26, 1. avsnitt	Kan unntas
Vitnemål, karakterutskrift	§ 26, 1. avsnitt	Kan unntas
Forfalskning av vitnemål/karakterutskrift	§ 13 el. § 24, 2. avsnitt	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Fusk	§ 13, el. § 24, 2. avsnitt	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Ordensforhold, utestenging, jf. univ.l. §§ 4-8 og 4-9	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Skikkethetsvurdering, jf. univ.l. § 4-10	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal

2. Personal

<i>Saksområder</i>	<i>§</i>	<i>Kommentarer</i>
Tilsetting		
<ul style="list-style-type: none"> • utlysing/betenkning 		Offentlig
<ul style="list-style-type: none"> • enkel søkerliste 		Offentlig
<ul style="list-style-type: none"> • utvidet søkerliste 	§ 25	Kan unntas
<ul style="list-style-type: none"> • oppnevning av 		Offentlig

bedømmelseskommité		
• bedømmelse, innstilling	§ 25	Kan unntas
• tilsettingsprotokoll	§ 25	Kan unntas
• tilsettingsbrev		Offentlig, kan unntas i visse tilfeller (f.eks forhandlinger om lønn, da § 25)
• melding til søkere om tilsetting		Offentlig
• aksept/frasigelse av stilling		Offentlig
• arbeidsavtale	§ 13	Taushetsbelagt hvis opplysninger om bankkontonummer
Permisjoner		
• velferdspermisjoner		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om sykdom el. andre personlige forhold
• forskningspermisjoner		Offentlig
• andre permisjoner (f.eks ny stilling)		Offentlig
Drøftinger med organisasjonene		Offentlig, unntas etter § 13 hvis opplysninger om personlige forhold, og etter § 23, 1. avsnitt ifmb forhandlingsstrategi
Lønnsforhandlinger		
• partsforberedelse	§ 14	Unntas off., intern saksforberedelse
• prioritering av søknader	§ 23, 1. avsnitt	Unntas
• protokoll		Offentlig
Oppsigelse		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold (f.eks sykdom) eller disiplinærforhold
Uførepensjon	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Yrkesskade	§ 13	Taushetsbelagt, i tillegg skjermes navn i sak/journal
Omplassering, endring av arbeidsoppgaver		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
Disiplinærsaker	§ 13	Opplysninger om personlige forhold er taushetsbelagt Navn skjermes i sak/journal
Skademeldinger		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
Barnehagespørsmål		

<ul style="list-style-type: none"> • generelle saker 		Offentlig
<ul style="list-style-type: none"> • enkeltsaker 		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold

3. Forskning

<i>Saksområder</i>	<i>§</i>	<i>Kommentarer</i>
Forskningsprosjekter (inklusive eksternt finansierte prosjekter)	§ 13	Taushetsbelagt hvis forholdet går inn under forv.l. § 13, 1 nr. 2 (tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår)
	§ 23, 1. avsnitt	Hvis ikke taushetsbelagte opplysninger, men påkrevd av hensyn til en forsvarlig personalbehandling – <i>kan</i> unntas
Opplysninger om forskningsideer og forskningsprosjekt i sak som gjelder økonomisk stønad eller rådgivning fra det offentlige i sammenheng med forskningsprosjekt	§ 26, 4. avsnitt	<i>Kan</i> unntas (ny bestemmelse fra 30.01.09)
Doktorgradssaker		
<ul style="list-style-type: none"> • søknad om opptak og dok. i forbindelse med opptaksprosessen 		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold. <i>Kan</i> unntas etter § 26, 1. avsnitt hvis opplysninger om karakterer
<ul style="list-style-type: none"> • fremdriftsrapporter 		Offentlig, unntas etter § 13 hvis dok. inneholder opplysninger om personlige forhold
<ul style="list-style-type: none"> • dokument om avvisning av avhandling 	§ 15, 2. avsnitt	<i>Kan</i> unntas Dokument for den interne saksforberedelse utarbeidet av sakkyndige

4. Økonomi

<i>Saksområder</i>	§	<i>Kommentarer</i>
Tilbud og protokoller som nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser	§ 23, 3. avsnitt	<i>Kan unntas til valg av leverandør er gjort. Hvis taushetsbelagte opplysninger etter forv.l. § 13, 1 nr. 2 (tekniske innretninger m.m.) så unntak etter § 13 for disse opplysningene.</i>
Erstatningssaker	§ 23, 1. avsnitt	<i>Kan unntas</i>
Økonomiske uregelmessigheter	§ 13 § 24, 2. avsnitt	<i>Navn skjermes i journal</i>
Dokumenter ifbm. avtaleinngåelse		<i>Kan vurdere unntak etter § 23, 1. avsnitt</i>
Budsjettdokumenter		<i>Offentlig, interne dok. kan unntas</i>
Dokument utarbeidet av eller til Riksrevisjonen	§ 5, 2. avsnitt	<i>Utsatt innsyn</i>
Rettsaksdokumenter	§ 18	<i>Kan unntas</i>

5. Sikring av bygg, andre forhold

<i>Saksområder</i>	§	<i>Kommentarer</i>
Avtaler med vaktsselskap	§ 24, 3. avsnitt	<i>Kan unntas</i>
Låsesystemer	§ 24, 3. avsnitt	<i>Kan unntas</i>
Sikringsplaner	§ 24, 3. avsnitt	<i>Kan unntas</i>
Oppbevaring av farlige stoffer	§ 24, 3. avsnitt	<i>Kan unntas</i>
Opplysninger om truede arter	§ 24, 3. avsnitt	<i>Kan unntas</i>

6. Priser

<i>Saksområder</i>	§	<i>Kommentarer</i>
Forslag/innstilling av kandidater	§ 26, 2. avsnitt	<i>Navn på kandidater utelates fra journal. Navn på hvem som fikk prisen er offentlig etter prisutdeling</i>